

Datum vergadering gemeenteraad	Voorstelnummer
19 november 2024	D.195691 Z.062515

Portefeuillehouder H.M. Ostendorp
Begrotingsprogramma en n.v.t.
taakveld

Onderwerp **Uitgangspunten asielopvang in de gemeente Buren**

Voorgesteld besluit

De volgende uitgangspunten voor de opvang van asielzoekers in de gemeente Buren vast te stellen:

1. Er wordt minimaal het aantal plekken voor asielopvang mogelijk gemaakt waarmee de gemeente Buren aan haar taakstelling voldoet.
2. De financiering vanuit het Rijk voor asielopvang is gegarandeerd en minimaal kostendekkend, tenminste voor de duur waarvoor de verplichting wordt aangegaan.
3. Een locatie voldoet aan de voorwaarden van het COA die nodig zijn om de exploitatie en uitvoering bij het COA te beleggen.
4. Een locatie is voor minimaal vijf jaar beschikbaar.
5. Een locatie vormt geen belemmering voor woningbouw, toerisme of de uitbreiding van een bedrijventerrein.
6. Een locatie ligt niet te ver van voorzieningen.
7. De veiligheid van zowel inwoners als asielzoekers is geborgd.
8. Een locatie komt niet in een kern waar (recent) (asiel)opvang is (geweest).
9. Waar mogelijk werkt het college samen met één of meerdere buurgemeenten.
10. Het college communiceert transparant met inwoners en andere belanghebbenden over het proces om te komen tot een locatie.

Samenvatting van het voorstel

Met de spreidingswet heeft de gemeente Buren de wettelijke taak om asielopvangvoorzieningen voor minimaal 174 asielzoekers mogelijk te maken. Het college van B en W moet daarom op zoek naar geschikte locaties voor asielopvang in de gemeente Buren. Met dit raadsvoorstel wordt aan de gemeenteraad gevraagd om uitgangspunten voor deze zoektocht vast te stellen.

HOOFDLIJNEN

1. Inleiding

Met de “Wet gemeentelijke taak mogelijk maken asielopvangvoorzieningen” (hierna: spreidingswet) heeft de gemeente Buren de wettelijke taak om asielopvangvoorzieningen mogelijk te maken voor minstens 174 asielzoekers. Wij zoeken daarom naar geschikte locaties in de gemeente Buren om asielopvang mogelijk te maken. Met dit raadsvoorstel willen we uw raad vragen uitgangspunten vast te stellen voor de zoektocht naar en de uiteindelijke keuze voor een geschikte locatie.

De gevolgen van de spreidingswet en de impact van asielopvang in de gemeente Buren is verschillende keren met u besproken. De uitspraken van uw raad die tijdens die tijdens die bijeenkomsten zijn gedaan zijn zoveel als mogelijk vertaald naar de voorgestelde uitgangspunten.

2. Doel / meetbaar effect

Met de uitgangspunten kan ons college geschikte locaties voor asielopvang zoeken.

3. Argumenten

Algemene argumenten:

1.1 *Met deze uitgangspunten gebruikt de raad haar bevoegdheid om kaders te stellen.*

De uitvoering van wettelijke taken is een bevoegdheid van het college. De raad kan uitgangspunten opstellen om kaders te bieden waarmee het college haar wettelijke taak kan uitvoeren.

1.2 *De gemeente heeft met de spreidingswet een wettelijke verplichting om opvangplekken voor asielzoekers mogelijk te maken.*

Deze uitgangspunten helpen het college bij het uitvoeren van hun wettelijke taak om opvangplekken voor asielzoekers mogelijk te maken.

Argumenten per uitgangspunt:

1. *Door minimaal het aantal plekken van de taakstelling mogelijk te maken, vervult de gemeente Buren haar wettelijke taak.*

Bij het zoeken en selecteren van een locatie is het van belang om de wettelijke taakstelling als uitgangspunt te nemen. Wanneer niet aan de wettelijke taakstelling wordt voldaan, kan de minister besluiten waar de asielopvang komt. Door zelf voldoende plekken te zoeken, hou je als gemeente de regie. Op dit moment is de wettelijke taakstelling voor de gemeente Buren 174 plekken.

2. *Wanneer de financiering vanuit het Rijk niet minimaal kostendekkend en gegarandeerd is, tenminste voor de duur waarvoor de verplichting wordt aangegaan, bestaat het risico dat de gemeente eigen of andere middelen moet aanwenden om kosten te dekken.*

Voordat het college een locatie aanwijst, moeten de financiering rond zijn. Dat betekent dat er geen eigen of andere middelen aangewend hoeven worden om de opvanglocatie te realiseren. Hiermee wordt voorkomen dat asielopvang ten koste gaat van inzet die we kunnen doen voor de inwoners van de gemeente Buren.

3. *Door te voldoen aan de voorwaarden van het COA, neemt het COA de exploitatie en uitvoering van asielopvang op zich. Dit voorkomt (over)belasting van de gemeentelijke organisatie.*

Er komt veel kijken bij het exploiteren en het runnen van een opvanglocatie. Het Centraal Orgaan opvang Asielzoekers (COA) heeft landelijk de verantwoordelijkheid voor het opvangen van asielzoekers. Zij hebben veel ervaring met alles wat hier bij komt kijken. De gemeentelijke organisatie heeft niet de capaciteit en onvoldoende middelen om dit zelf (kostendekkend) te organiseren. Het COA stelt voorwaarden aan een locatie om de exploitatie en uitvoering op zich te nemen. Door de voldoen aan deze voorwaarden, kunnen we deze taken bij het COA beleggen.

4. *Binnen de spreidingswet tellen plekken mee als ze minimaal vijf jaar beschikbaar zijn.*

Door op zoek te gaan naar een locatie die voor minimaal vijf jaar beschikbaar is, voldoen we aan de wettelijke taak binnen de spreidingswet.

5. *Woningzoekenden en ondernemers moeten zo min mogelijk last ondervinden van een locatie die wordt gekozen.*

Als de keuze voor een locatie de bouw van woningen of de uitbereiding van een bedrijfsterrein niet belemmert, vergroot dat het draagvlak onder inwoners. Ook mag het niet ten koste gaan van het toerisme in onze gemeente. Het is belangrijk dat asielopvang niet ten koste gaat van het perspectief van woningzoekenden en ondernemers.

6. *Door een locatie te kiezen die dicht genoeg bij voorzieningen ligt, vergroot dat de zelfredzaamheid en integratie van asielzoekers in de gemeente Buren*
 Voor de zelfredzaamheid van asielzoekers is het belangrijk dat voorzieningen op een redelijke afstand van de opvanglocatie zijn. Ook draagt dit bij aan de integratie in de samenleving in de gemeente Buren. Het voorkomt bovendien eventueel overlast als gevolg van verveling. De lokale ondernemers kunnen ook profijt hebben van de komst van asielzoekers. Zij zullen hun leefgeld lokaal besteden.
 Het COA hanteert voor de afstand tot voorzieningen de volgende richtlijnen:
- Supermarkt: 15 loopminuten van de locatie, acceptabel is 30 loopminuten;
  - Basisonderwijs: 15 loopminuten van de locatie, acceptabel is 30 loopminuten;
  - Voortgezet onderwijs: 30 fietsminuten van de locatie, acceptabel is 60 fietsminuten;
  - Aansluiting OV-net: 5 loopminuten van de locatie, acceptabel is 15 loopminuten.
7. *De keuze voor een locatie mag niet ten koste gaan van de veiligheid van inwoners of asielzoekers*
 Bij de keuze voor een locatie moet rekening gehouden worden met de veiligheid van zowel inwoners als asielzoekers. Bij de keuze moet het college nadenken over hoe de veiligheid gewaarborgd kan worden.
8. *Door kernen te ontzien die zich al inzetten voor de opvang van bijzondere doelgroepen, vergroot dit het draagvlak*
 De taak om asielopvang mogelijk te maken geldt voor de hele gemeente. Het zou het draagvlak niet ten goede komen als meermaals dezelfde kern te maken krijgt met (asiel)opvang. Dat betekent dat een locatie in Maurik op dit moment niet wenselijk is, omdat in Maurik recent noodopvang van asielzoekers is geweest en er een Oekraïne-opvang is gevestigd.
9. *Door samen te werken met buurgemeenten kunnen we onze taken efficiënt en effectief organiseren*
 Door bij de keuze voor een locatie rekening te houden met eventuele samenwerkingen met buurgemeenten, vergroot je de kans dat taken efficiënter en effectiever georganiseerd kunnen worden.
10. *Transparante communicatie over de locatie vergroot het draagvlak.*
 Door omwonenden en andere belanghebbenden goed mee te nemen in het proces, vergroot dit het draagvlak. Het is belangrijk om de afwegingen voor de uiteindelijke keuze te delen.

4. Kanttekeningen

-
- 1.1 *Het opstellen van uitgangspunten beperkt het aantal mogelijke locaties.*
 Door in de zoektocht en keuze rekening te houden met alle uitgangspunten, worden de opties beperkter. Aan de andere kant helpen de uitgangspunten bij het zoeken en vinden van een locatie die meer draagvlak heeft bij inwoners en andere belanghebbenden.
- 1.2 *Met deze uitgangspunten is het lastig om te kiezen voor meerdere kleine locaties.*
 Meerdere kleine locaties vergroten het draagvlak bij inwoners. Aan de andere kant is bij kleine locaties de gemeente zelf verantwoordelijk voor de exploitatie en uitvoering. We kunnen dan minder taken bij het COA beleggen en dat vergroot de druk op de gemeentelijke organisatie. Ook is het lastiger om alles kostendekkend te organiseren wanneer er meerdere kleine locaties zijn. Op alle locaties is namelijk wel begeleiding en beveiliging nodig.
- 1.3 *Het is een uitdaging om in de gemeente Buren locaties te vinden die voldoen aan de eisen en richtlijnen van het COA.*
 Het COA heeft eisen en richtlijnen waardoor het lastig is om geschikte locaties te vinden in de gemeente Buren. Dit heeft onder andere te maken met de beperkte OV-voorzieningen in onze gemeente, de afstand tot voorzieningen en de aanwezigheid van open water.
- 1.4 *De uitgangspunten bieden geen garanties.*
 Het college heeft de wettelijke taak om opvangvoorzieningen mogelijk te maken. Wanneer het niet lukt om met alle uitgangspunten rekening te houden, zal het college toch moeten besluiten waar

asielopvang kan plaatsvinden. Het formuleren van uitgangspunten biedt dus geen garanties voor waar uiteindelijk wel of niet een opvanglocatie komt. Aan de andere kant bieden deze uitgangspunten wel de mogelijkheid om ons college te sturen in haar zoektocht en keuze.

TOELICHTING EN UITVOERING

5. Financiën

Het vaststellen van deze uitgangspunten heeft geen financiële consequenties. Wanneer de keuze voor een locatie wel financiële consequenties heeft, komen we hier uiteraard bij u op terug.

6. Communicatie

Als er geschikte locaties op het oog zijn, gaan we met de gemeenteraad en met inwoners in gesprek over hoe we asielopvang op die plek goed kunnen organiseren. Daarbij staan we open voor ideeën en werken we graag samen met inwoners.

7. Uitvoering en planning

Na het vaststellen van de uitgangspunten, gaan we op zoek naar geschikte locaties die hier (zoveel als mogelijk) aan voldoen. Voor de locaties die geschikt zijn, doen we verdiepend onderzoek. We gaan met inwoners in gesprek over hoe we asielopvang op die locatie goed kunnen organiseren en betrekken het COA om te onderzoeken wat er nodig is om tot realisatie over te gaan. Op basis van het verdiepende onderzoek, besluiten we waar in de gemeente Buren asielopvang komt. In de tijd ziet dat er als volgt uit:

- November-december 2024: locatieonderzoek
- Voorjaar 2025: keuze voor locatie van asielopvang door het college

De gemeenteraad zal tijdens dit proces op de hoogte gehouden worden met raadsinformatiebrieven en/of flitsberichten.

Volgens de spreidingswet moeten de plekken vóór 01-07-2025 beschikbaar zijn. Dat is het streven. De realisatie van de uiteindelijke opvang is afhankelijk van veel (externe) factoren. Daarom is het vooraf lastig om te zeggen wanneer de opvang precies klaar is.

8. Participatie

Inwoners worden betrokken bij het verdiepende onderzoek naar de locaties die op basis van de uitgangspunten geschikt zijn. Bij de concrete komst van een opvanglocatie voor asielzoekers wordt de omgeving uiteraard voortdurend betrokken bij de realisatie en gedurende de uitvoering.

9. Duurzaamheid

n.v.t.

Bijlagen:

- Raadsbesluit uitgangspunten asielopvang in de gemeente Buren
- Rapport kleinschalige opvang asielzoekers: kansen en mogelijkheden regio Rivierenland

Inlichtingen bij:

Portefeuillehouder   H.M. Ostendorp
Domein   Staf